

Folkpensionsbelopp 1981

Olika slag av pensionsförmåner

Den allmänna pensioneringen omfattar folkpension och tilläggspension. Den senare förmånen förkortas vanligen ATP (allmän tilläggspension eller allmän tjänstepension, som namnet var under utredningskedet). Folkpension är en grundförmån, som utgår oberoende av tidigare arbetsinkomst. ATP varierar allt efter den arbetsinkomst man haft mellan 16 och 65 år, dock inte för tid före 1960.

Från såväl folkpensioneringen som tilläggspensioneringen kan nedanstående former av pension utgå.

- ålderspension
- förtidspension (sjukbidrag)
- änkepension och
- barnpension

Från folkpensioneringen men inte tilläggspensioneringen kan dessutom utgå

- hustrutillägg
- vårdbidrag och
- handikappersättning
- samt följande tilläggsförmåner
- bostadsstöd
- barntillägg och
- pensionstillskott, som utgår till den som inte har ATP eller har låg ATP

Bostadsstöd till folkpensionärer finns — intill 1981 års utgång — i två olika former nämligen

- kommunalt bostadstillägg och
- statskommunalt bostadsbidrag

Kommunalt bostadstillägg finns infört i alla landets kommuner. Kommunerna själva avgör — inom vissa gränser — efter vilka grunder och med vilket belopp bostadstillägget skall utgå till pensionstagarna som mantalsskrivna inom den egna kommunen. Det statskommunala bostadsbidraget har utgått efter samma regler för hela landet men det har inte funnits infört i alla kommuner. Denna form av bostadsstöd avvecklas från och med 1982.

Stöd till handikappade utgår i form av handikappersättning och vårdbidrag. Handikappersättning är i vissa fall en tilläggsförmån till någon av folkpensionsförmånerna ålderspension eller förtidspension (sjukbidrag) men kan också utgå som en självständig förmån till en handikappad person, som fyllt

16 år och som blivit handikappad innan han fyllt 65 år. Det finns tre olika ersättningsnivåer — 61, 46 och 31 procent av basbeloppet (före 1 juli 1981 60, 45 och 30 procent). Vilken storlek som skall utgå i det enskilda fallet är beroende av den handikappades vårdbehov och merkostnader sedan dessa vägts samman till en helhet. Alla merkostnader och utgifter som uppkommer på grund av handikappet — således inte enbart utgifter i samband med resor till och från arbetet (utbildningsanstalten) — är ersättningsgrundande. Blinda och gravt hörselskadade eller döva personer får alltid handikappersättning oavsett om de har vårdbehov och merkostnader eller ej. Blindheten eller hörselskadan skall dock ha inträffat innan vederbörande fyllt 65 år.

Den som stadigvarande vårdas på sjukhus eller annan anstalt kan inte få handikappersättning. I vissa fall kan dock ersättningen utgå till den som tillfälligt vistas utanför anstalten t ex hos anhöriga under veckoslut, helger, semestertid eller liknande. En förutsättning är dock att antalet dagar uppgår till minst tio under ett kalenderkvartal. Handikappersättning som utgår enligt ovanstående förutsättningar kallas daghandikappersättning och utgör en tredjedel av månadsbeloppet för varje dag som den vårdade vistas utanför anstalten.

Såväl handikappersättning som daghandikappersättning är skattefria.

För handikappat barn under 16 år kan vårdbidrag utgå. Bidraget utgår till den förälder (adoptivförälder), som utövar den huvudsakliga tillsynen och vården av barnet. Bidragsbeloppet är beskattningsbar inkomst för den förälder som uppbär bidraget och skall eftersom det också är ATP-grundande upptas i vederbörandes självdeklaration.

Förmånen kan utgå med helt eller halvt belopp beroende på omfattningen av barnets tillsyns- och vårdbehov samt storleken av de merkostnader och utgifter som uppkommer på grund av barnets handikapp.

Både folk- och tilläggspension i form av ålderspension utgår normalt från 65 års ålder men kan på vissa villkor och efter särskild framställning tas ut före eller uppskjutas efter den månad man fyller 65 år. Uttag i förtid får ske tidigast från 60 års ålder. I dessa fall minskas ålderspensionen med en halv procent för varje månad, som pensionen tas ut före 65-årsmånaden. Vid uppskjutet uttag, som kan medges längst till 70 års ålder, ökas pensionen med 0,6 procent för varje månad som förflutit sedan pensionären fyllde 65 år. För den som har rätt till ATP måste uttaget även avse denna pension, som också minskas eller ökas på samma sätt som folkpensionen. Både förtida och uppskjutet uttag kan avse hälften av pensionen. Man kan sålunda ta ut halv ålderspension mellan 60 och 65 år samt skjuta upp uttaget av den ena hälften av pensionen mellan 65 och 70 år så att man under hela eller en del av perioden mellan 60 och 70 års ålder uppbär halv ålderspension — till hälften minskad och till hälften ökad på så sätt som anges ovan.

I nedanstående redogörelse har hänsyn kunnat tas endast till sådan ålders-

pension, som börjat utgå från den ordinarie pensionsåldern. För övriga pensionstagare kan försäkringskassorna vid behov lämna taxeringsmyndigheterna uppgifter om pensionens storlek för viss namngiven person, som är mantalsskriven inom kassans verksamhetsområde. För personer, som inte är mantalsskrivna i Sverige, lämnar Stockholmskassan motsvarande uppgifter.

Med hänsyn till pensionstagarens invaliditet och återstående arbetsförmåga kan förtidspension (sjukbidrag) utgå som hel, två tredjedels eller halv pension. Sjukbidrag är en form av tidsbegränsad förtidspension, som i regel utgår ett eller två år i taget. I beskattningshänseende skiljer sig sjukbidraget inte från förtidspensionen. Förtidspension kan även utgå till vissa stadigvarande arbetslösa, som fyllt 60 år och som utförsäkrats från erkänd arbetslöshetskassa eller uppburit kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) i minst 450 dagar.

De enda förmåner som i detta sammanhang är inkomstprövande och sålunda i vissa fall reduceras med hänsyn till pensionstagarens (makarnas sammanlagda) inkomst- och förmögenhetsförhållanden är hustrutillägget och de båda formerna för bostadsstöd samt vissa äldre änkepensioner.

Ändring av folkpensionsbeloppen under 1981

Med undantag för bostadsstöd utgör alla folkpensions- och tilläggsförmåner en viss procent av det s k basbeloppet. Basbeloppet beräknas av statistiska centralbyrån på grundval av konsumentprisindex. För 1981 och tidigare år har beloppet fastställts för en månad i taget och således kunnat medföra förändringar i pensionsnivåerna när som helst under året. Från 1982 kommer grunderna för basbeloppsberäkningen att ändras i detta avseende.

Från den 1 juli 1969 infördes som ett tillägg till de flesta folkpensionerna, s k pensionstillskott — i fortsättningen förkortat PTS. Tillägget utgår till pensionstagare inom folkpensioneringen, som inte åtnjuter ATP eller har en låg ATP. Till den som uppbär vårdbidrag för handikappat barn utgår PTS i samma omfattning som till förtidspensionärer. PTS utgjorde under tiden 1 juli 1980—30 juni 1981 41 procent av basbeloppet och fr o m den 1 juli 1981 45 procent av basbeloppet. För den som uppbär förtidspension (sjukbidrag) eller vårdbidrag utgår dubbelt PTS d v s 82 procent av basbeloppet för första och 90 procent för andra halvåret 1981.

PTS utgår inte till barnpension, barntillägg, handikappersättning och bostadsstöd och inte heller till hustrutillägg men på grund av hustrutilläggets konstruktion ökar även denna förmån, när PTS höjs.

Samma PTS-belopp utgår till gift och ogift pensionstagare. Den som har tagit ut ålderspension före eller efter den ordinarie pensionsåldern får PTS som i motsvarande grad minskats eller ökats. Den som har mindre än hel förtidspension (sjukbidrag), helt vårdbidrag eller hel änkepension får lika stor del av PTS som han eller hon får av pensionen (bidraget).

Vid låg tilläggs pension (ATP) kan PTS utgå om ATP inte överstiger — när

det gäller ålderspension och änkepension — 45 procent av basbeloppet och — när det gäller förtidspension (sjukbidrag) och vårdbidrag — 90 procent av basbeloppet. I december 1981, då basbeloppet var 17 300 kr, kunde PTS således utgå om årsbeloppet för ATP var mindre än 7 785 kr resp 15 570 kr. Ju lägre ATP var i förhållande till dessa båda maximibelopp desto högre PTS kunde utgå, dock högst 45 resp 90 procent av basbeloppet. För första halvåret 1981 var motsvarande begränsning 41 resp 82 procent av basbeloppet.

Om ATP minskats eller inte alls utgår på grund av att undantagande från ATP begärts eller ATP-avgiften för ett eller flera år inte betalats, beräknas PTS storlek med hänsyn till den ATP som *skulle ha* utgått om undantagande inte gällt eller avgiften betalats. Dessa förhållanden kan endast gälla för personer (eller efterlevande till personer), som under sin aktiva tid haft inkomst av annat förvärvsarbete än anställning, och som en följd därav haft skyldighet att själva erlägga ATP-avgift för sina inkomster.

Möjligheten att begära undantag från tilläggs pensioneringen (ATP) upphör från årsskiftet 1981/1982. Dock får personer, som är födda 1923 eller tidigare och som har undantagande från försäkringen för 1981, även i fortsättningen stå utanför tilläggs pensioneringen om de så önskar.

Ålderspension, förtidspension (sjukbidrag), änkepension och hustrutillägg

Under 1981 höjdes ovanstående folkpensionsförmåner vid tre tillfällen, nämligen

den 1 mars och 1 juni, då basbeloppet ökade samt

den 1 juli, då procentsatsen för beräkning av PTS ökade.

Basbeloppet, som vid årets början var 16 100 kr, steg den 1 mars till 16 700 kr och den 1 juni till 17 300.

Handikappersättning, barnpension och barntillägg

Ovannämnda förmåner har under 1981 höjts två gånger i samband med att basbeloppet ökar. Som tidigare nämnts utgår inte PTS till dessa förmåner.

Vårdbidrag

Under 1981 höjdes vårdbidraget vid tre tillfällen, nämligen den 1 mars och 1 juni, då basbeloppet ökade samt den 1 juli, då procentsatsen för beräkning av PTS ökade.

Folkpensionsförmånernas beskattning

Samtliga folkpensionsbelopp med undantag för bostadsstöd och handikappersättning utgör i princip beskattningsbar inkomst. Detta gäller även de inkomstprövade förmånerna hustrutillägg och vissa äldre änkepensioner. Under år 1981 uppburna folkpensionsförmåner — med ovan angivna undantag — skall alltså redovisas såsom inkomst i årets självdeklaration.

Som tidigare nämnts är vårdbidraget beskattningsbar inkomst och skall upptas i självdeklarationen hos den förälder, som uppburit bidraget. I detta sammanhang bör observeras, att barnpension tillkommer barnet och sålunda inte utgör skattepliktig inkomst för barnets försörjare. Barntillägget är dock skattepliktigt hos den som uppburit ålders- eller förtidspension (sjukbidrag).

I samband härmed erinras om den begränsning av folkpensionärernas deklara-tions-skyldighet, som medför att folkpensionär med enkla inkomstförhållanden befrias från skyldigheten att avlämna självdeklaration.

Folkpension och i förekommande fall tilläggspension (ATP), som utbetalats från riksförsäkringsverket

För 1981 kommer samtliga pensionstagare, som uppburit någon form av allmän pension, att få blanketten "Kontrolluppgift" (FKF 2212). Blanketten har fastställts av riksförsäkringsverket i samråd med RSV. På blanketten kommer att redovisas summa utbetald allmän pension och för övrigt även delpension och arbetsskadelivränta. Vidare redovisas de avdrag för preliminär respektive kvarstående skatt som gjorts under inkomståret.

Databild med uppgift om pensionsbeloppen för 1981 är tillgänglig hos försäkringskassorna under större delen av 1982. Förfrågningar från taxeringsmyndigheterna om pensionsförhållandena för viss bestämd pensionstagare kan ställas till såväl kassornas lokalkontor som centralkontorens pensions- och bidragsavdelning. Databilden innehåller alla uppgifter som finns noterade på kontrolluppgiften. Som tidigare nämnts finns förutom allmän pension i form av folk- och tilläggspension även uppgift om årsbeloppen för delpension och arbetsskadelivränta.

I vårdbidragsfallen lämnar riksförsäkringsverket "Kontrolluppgift" till den förälder, som uppburit bidraget. I en del fall kan båda föräldrarna ha uppburit vårdbidrag — under olika delar av året eller för olika barn.

Folkpension tillsammans med statlig eller kommunal personalpension och i förekommande fall tilläggspension (ATP)

Till pensionstagare, som under 1981 utöver folkpension och i förekommande fall tilläggspension uppburit statlig eller kommunal personalpension, utbetalades alla förmånerna genom statens personalpensionsverk (SPV) eller kommunernas pensionsanstalt (KPA). Dessa pensionsanstalter lämnar meddelande om pensionsbeloppens storlek till pensionstagarna i form av "Kontrolluppgift". När SPV eller KPA svarat för utbetalningen av folkpensionen skall eventuella förfrågningar ställas till respektive pensionsanstalt.

Här nedan lämnas uppgifter om 1981 års månads- och årsbelopp i fråga om huvuddelen av sådana folkpensionsförmåner, som utbetalats utan samband med annan pension. Uppgifterna har av utrymmesskäl måst begränsas till de vanligaste typerna av folkpension. Det har sålunda inte varit möjligt att här

lämna allmänna uppgifter rörande de fall, där hustrutillägget och vissa äldre änkepensioner på grund av inkomstprövningen utgått med reducerade belopp. Inte heller kan uppgift lämnas för sådan ålderspension, där pensionsbeloppet minskats eller ökats på grund av förtida eller uppskjutet uttag av ålderspensionen. De efterföljande generella sammanställningarna ger emellertid viss ledning och torde i flertalet fall vara tillräckliga för beskattningsmyndigheterna.

I sammanställningarna förutsättes, att under året *inte någon ändring skett i pensionstagarens civilstånd*. I *folkpensionshänseende* skall gift pensionär som stadigvarande lever åtskild från sin make i regel likställas med ogift och ogift pensionär på samma sätt likställas med gift om han stadigvarande sammanbor med någon som han tidigare varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med. Med ogift avses i detta sammanhang och i nedanstående sammanställningar även fränskild, änka eller änklings. I sammanställningarna ingår inte heller under 1981 *eventuellt utanordnat retroaktivbelopp avseende tidigare år*.

Utbetalade månads- och årsbelopp

De folkpensionsbelopp, som under 1981 utbetalats, när — ifråga om hustrutillägg och vissa äldre änkepensioner — reducering av *beloppen inte skett på grund av pensionstagarens (makarnas) inkomst- och förmögenhetsförhållanden*, var följande:

Ålderspension

När pensionstagaren under 1981 uppburit ålderspension, har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg och i förekommande fall eventuellt handikappersättning eller barntillägg — utbetalats de belopp, som närmare framgår av Tabell A.

Samtliga i tabellen angivna belopp kan ha varit reducerade på grund av samordning med yrkesskadeförmån.

Tabellens månadsbelopp återspeglar årets basbeloppsökningar från den 1 mars och 1 juni samt höjningen av PTS från den 1 juli.

I detta sammanhang bör observeras, att — som tidigare nämnts — vissa pensionstagare på grund av undantagande från ATP eller underlåtenhet att betala ATP-avgiften för ett eller flera år, helt eller delvis kan ha uteslutits från rätt till PTS.

Förtidspension

När pensionstagaren under 1981 uppburit förtidspension (sjukbidrag), har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg — utbetalats de belopp, som närmare framgår av Tabell B.

Samtliga i tabellen angivna belopp kan ha varit reducerade på grund av samordning med yrkesskadeförmån.

Tabellens månadsbelopp återspeglar årets två basbeloppsökningar samt höjningen av PTS från den 1 juli. Eftersom förtidspensionärer uppbär dubbelt PTS har ålderspensionärer och förtidspensionärer inte samma månadsbelopp.

Även i detta sammanhang bör observeras, att vissa pensionstagare på grund av undantagande från ATP eller underlåtenhet att betala ATP-avgiften för ett eller flera år, helt eller delvis kan ha uteslutits från rätt till PTS.

Änkepension och hustrutillägg

När pensionstagaren under 1981 uppburit änkepension eller hustrutillägg, har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg — utbetalats de belopp, som närmare framgår av Tabell C.

I tabellen angivna högsta änkepension utgick i anledning av dödsfall efter den 30 juni 1960 till änka, som antingen vid mannens frånfalle uppnått 50 års ålder och varit gift med honom i minst fem år eller också har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under 16 år, om barnet vid mannens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan.

I övriga änkepensjonsfall kan beloppen reduceras enligt ett flertal regler, för vilka redogörelse här inte kan lämnas, med hänsyn till såväl ankans ålder vid mannens död som hennes inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

När det gäller änkepension bör observeras, att om den avlidne mannen anmält undantagande från ATP eller underlåtit att betala ATP-avgiften för ett eller flera år, kan änkan vara helt eller delvis utesluten från rätt till PTS.

Hustrutillägget, som i sin helhet alltid är föremål för inkomstprövning, utgår regelmässigt endast i förening med det likaledes inkomstprövade bostadsstödet.

I tabellen angivna högsta hustrutilläggsbelopp avser de fall, då makarnas inkomst- och förmögenhetsförhållanden inte inverkar reducerande på förmånen.

Barnpension

Storleken av folkpensioneringens barnpensionsbelopp är beroende av eventuell ATP till barnet, änkepension från folkpensioneringen till efterlevande moder/styvmoder och eventuellt utgående bidragsförskott. Generella uppgifter om barnpensionsbeloppens storlek kan därför inte lämnas i denna redogörelse.

Barntillägg

De under 1981 utbetalade barntilläggsbeloppen framgår av Tabell D.

Barntilläggets årsbelopp uppgår till

26 procent av basbeloppet, om barnet inte uppbär barnpension, och
10 procent av basbeloppet, om barnet uppbär barnpension.

Till ålderspension och förtidspension (sjukbidrag) utgår barntillägg för varje barn under 16 år till folkpensionären, om han eller hon har vårdnaden om eller stadigvarande sammanbor med barnet. För folkpensionär, som inte uppbär ATP, utgår varje barntillägg med fullt belopp. För folkpensionär, som samtidigt åtnjuter ATP, minskas barntillägget efter vissa regler och kan i vissa fall helt försvinna. Till ålderspension före 65 års ålder utgår inte barntillägg.

Om båda föräldrarna uppbär folkpension, som grundar rätt till barntillägg, kan de numera själva bestämma antingen vem av dem som skall uppbära tillägget eller dela det lika mellan sig.

I Tabell D för barntillägg angivna belopp avser de fall, då folkpensionärer uppburit hel ålderspension eller hel förtidspension (helt sjukbidrag). Utgår halv ålderspension (efter 65 års ålder), två tredjedels eller halv förtidspension reduceras barntillägget i motsvarande grad.

Tabellens barntilläggsbelopp är inte fullt exakta, enär barntillägget alltid utbetalas tillsammans med annan förmån och summan av förmånerna enligt gällande lag utjämnas till närmaste med tolv delbara kronor.

Bostadsstöd

Bostadsstödet är som tidigare nämnts skattefritt.

För både det kommunala bostadstillägget och det statskommunala bostadsbidraget är storleken beroende av dels pensionärens bostadskostnad och dels hans eller hennes inkomst- och förmögenhetsförhållanden. Bostadskostnaden beräknas på samma sätt för båda formerna av bostadsstöd medan inkomstprövningen är olika. Samordning mellan de olika stödformerna sker. Som tidigare nämnts avvecklas det statskommunala bostadsbidraget från och med 1982.

Kommunernas socialförvaltning och försäkringskassans lokalkontor kan lämna närmare upplysningar om respektive kommuns grunder för kommunalt bostadstillägg. Uppgifter om storleken av stöden för viss bestämd person lämnas dock bäst av försäkringskassan.

Handikappersättning

De under 1981 utbetalda handikappersättningsbeloppen framgår av Tabell E.

Som tidigare framgått av denna redogörelse är handikappersättningen skattefri inkomst.

Vårdbidrag

Vårdbidrag utgår med belopp motsvarande förtidspension för ensamstående inklusive PTS. Helt vårdbidrag motsvarar hel förtidspension och halvt vårdbidrag halv förtidspension.

Till förälder, som under 1981 uppburit vårdbidrag för vård av handikappat barn, har utbetalats de belopp, som framgår av Tabell F kolumn 3 (helt vård-

bidrag) och kolumn 5 (halvt vårdbidrag).

För barn som stadigvarande vårdas på anstalt kan vårdbidrag inte utgå. Förälder till sådant barn kan dock under vissa förutsättningar få vårdbidrag under barnets ferier eller eljest då barnet vårdas av förälder. Sådant vårdbidrag kallas ferievårdbidrag. Ferievårdbidrag skall — på samma sätt som vårdbidrag i övrigt — upptas i självdeklarationen hos den förälder, som uppburit bidraget. Med förälder likställes adoptivförälder och den styvförälder, med vilken förälder är eller varit gift eller har eller har haft barn, om de stadigvarande sammanbor. Varken vårdbidrag eller ferievårdbidrag kan utgå till fosterföräldrar.

Särskilt skatteavdrag för folkpensionärer

Med vissa undantag skall förmånerna inom folkpensioneringen upptas såsom inkomst i självdeklarationen. Beskattningen av folkpensionärer är emellertid lindrigare än för personer i aktiv ålder med motsvarande inkomst. Det sker genom att pensionären medges extra avdrag.

Folkpensionär, vars inkomst till inte obetydlig del utgjorts av folkpension, är berättigad till avdrag för nedsatt skatteförmåga, s k extra avdrag, om inte särskilda omständigheter föranleder annat. Bestämmelser härom finns i 50 § 2 mom fjärde stycket kommunalskattelagen och punkt 2 av anvisningarna till denna paragraf, 52 § 1 mom femte stycket samma lag samt 9 och 11 §§ lagen om statlig inkomstskatt.

Rätt till extra avdrag enligt ovanstående bestämmelser gäller den som uppstår folkpension i form av ålderspension, förtidspension (sjukbidrag) eller änkepension enligt lagen om allmän försäkring eller hustrutillägg m m. Den som uppstår barnpension eller vårdbidrag från folkpensioneringen eller delpension har inte rätt till extra avdrag enligt dessa regler.

Vid beräkningen av extra avdrag utgår man från den s k skattefria nivån. Denna utgörs av folkpensionens grundbelopp jämte en sidoinkomst av 6 100 kronor. Folkpensionens grundbelopp är för pensionstagare vars make också har folkpension 77,5 procent av basbeloppet och för övriga pensionstagare 95 procent av basbeloppet. Utgår hustrutillägg beräknas grundbeloppet efter 95 procent för mannen och 77,5 procent för hustrun. Såväl pensionstillskott (PTS) som ATP räknas som sidoinkomst.

Riksskatteverkets anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna innehåller tabeller, där det extra avdragets storlek vid olika inkomstnivåer kan avläsas.

Folkpensionär med nettokostnader för sjukdom, som inte varit obetydliga, bör få större avdrag än tabellen medger.

Rune Lagerqvist

Sammandrag av månadsbeloppen

I tabell F lämnas ett sammandrag av följande under 1981 utbetalade månadsbelopp (i förekommande fall inkl pensionstillskott)

<i>Kolumn</i>	<i>Förmån</i>	<i>Civilstånd m m</i>
1	Hel änkepension Hel ålderspension från 65 år	----- Ogift pensionstagare. Gift pensionstagare, då maken inte uppbär ålders- eller förtidspension och inte heller fyllt 65 år. Gift pensionstagare, då maken har hustrutillägg.
2	Halv ålderspension från 65 år	D:o
3	Helt vårdbidrag Hel förtidspension	----- D:o
4	Två tredjedelars förtidspension	D:o
5	Halvt vårdbidrag Halv förtidspension	----- D:o
6	Hel ålderspension från 65 år	Gift pensionstagare, då maken uppbär halv förtidspension.
7	Halv ålderspension från 65 år	D:o
8	Hel förtidspension	D:o
9	Två tredjedelars förtidspension	D:o
10	Halv förtidspension	D:o
11	Hel ålderspension från 65 år	Gift pensionstagare då maken uppbär två tredjedelars förtidspension.
12	Halv ålderspension från 65 år	D:o
13	Hel förtidspension	D:o
14	Två tredjedelars förtidspension	D:o
15	Halv förtidspension	D:o
16	Hel ålderspension från 65 år	Gift pensionstagare, då maken fyllt 65 år eller dessförinnan uppbär ålderspension eller hel förtidspension.
17	Halv ålderspension från 65 år	D:o
18	Hel förtidspension	D:o
19	Två tredjedelars förtidspension	D:o
20	Halv förtidspension	D:o
21	Helt hustrutillägg	-----

Med förtidspension avses även sjukbidrag.

Tabell A Ålderspension

Beloppet till vänster om diagonalstrecket avser folkpensionens månadsbelopp (årsbelopp) exkl pensionstillskott och till höger inkl *helt* pensionstillskott.

Pensionstagaren har uppburit

Förmån	Ogift pensions- tagare samt gift vars make ej upp- bär ålders- eller förtidspension och ej heller fyllt 65 år eller då maken har hustrutillägg	Gift pensionär vars make		
		uppbär halv förtidspen- sion (sjuk- bidrag)	uppbär två tredjedels förtidspension (sjukbidrag)	fyllt 65 eller dess- förinnan fått ålderspension eller hel förtidspension (sjukbidrag)
<i>Hel ålderspension från 65 år</i>				
Januari—februari	1275/1825	1157/1707	1118/1668	1040/1590
Mars—maj	1322/1893	1200/1771	1160/1730	1079/1649
Juni	1370/1961	1243/1835	1201/1793	1117/1708
Juli—december	1370/2018	1243/1892	1201/1850	1117/1766
Hela år 1981	16106/23398	14615/21914	14123/21419	13136/20431
Jämför Tabell F				
kolumn	1	6	11	16
<i>Halv ålderspension från 65 år</i>				
Januari—februari	637/912	579/854	559/834	520/795
Mars—maj	661/946	600/886	580/865	539/825
Juni	685/980	622/917	601/896	559/854
Juli—december	685/1009	622/946	601/925	559/883
Hela år 1981	8052/11696	7312/10959	7065/10709	6570/10217
Jämför Tabell F				
kolumn	2	7	12	17

Tabell B Förtidspension (sjukbidrag)

Beloppet till vänster om diagonalstrecket avser folkpensionens månadsbelopp (årsbelopp) exkl pensionstillskott och till höger inkl *helt* pensionstillskott.

Pensionstagaren har uppburit

Förmån	Ogift pensions- tagare samt gift vars make ej upp- bär ålders- eller förtidspension och ej heller fyllt 65 år eller då maken har hustrutillägg	Gift pensionstagare vars make		
		uppbär halv förtidspen- sion (sjuk- bidrag)	uppbär två tredjedels förtidspension (sjukbidrag)	fyllt 65 år eller dess- förinnan fått ålderspension eller hel förtidspension (sjukbidrag)
<i>Hel förtidspension</i>				
Januari—februari	1275/2375	1157/2257	1118/2218	1040/2140
Mars—maj	1322/2463	1200/2342	1160/2301	1079/2220
Juni	1370/2552	1243/2426	1201/2384	1117/2300
Juli—december	1370/2667	1243/2541	1201/2499	1117/2415
Hela år 1981	16106/30693	14615/29212	14123/28717	13136/27730
Jämför Tabell F				
kolumn	3	8	13	18
<i>Två tredjedels förtidspension</i>				
Januari—februari	850/1583	772/1505	745/1479	693/1427
Mars—maj	881/1642	800/1561	773/1534	719/1480
Juni	913/1701	829/1617	801/1589	745/1533
Juli—december	913/1778	829/1694	801/1666	745/1610
Hela år 1981	10734/20461	9747/19474	9416/19145	8758/18487
Jämför Tabell F				
kolumn	4	9	14	19
<i>Halv förtidspension</i>				
Januari—februari	637/1187	579/1129	559/1109	520/1070
Mars—maj	661/1232	600/1171	580/1150	539/1110
Juni	685/1276	622/1213	601/1192	559/1150
Juli—december	685/1334	622/1271	601/1249	559/1207
Hela år 1981	8052/15350	7312/14610	7065/14354	6570/13862
Jämför Tabell F				
kolumn	5	10	15	20

Tabell C Änkepension och hustrutillägg

För änkepension avser beloppet till vänster om diagonalstrecket pensionens månadsbelopp (årsbelopp) exkl pensionstillskott och till höger inkl *helt* pensionstillskott.

Pensionstillskott utgår inte till hustrutillägg.

Förmån	Jämför Tabell F kolumn	Jan—febr	Mars—maj	Juni	Juli—december	Hela år 1981
<i>Hel änkepension</i>						
— bortsett från ev bostadsstöd	1	1275/1825	1322/1893	1370/1961	1370/2018	16106/23398
<i>Helt hustrutillägg</i>						
— bortsett från ev bostadsstöd	21	1355	1406	1456	1514	17468

Tabell D Barntillägg

Förmån	Januari—februari	Mars—maj	Juni	Juli—december	Hela år 1981
<i>Helt barntillägg</i>					
för varje barn (ungefärliga be- lopp)					
a) om barnet <i>inte</i> uppbär barnpen- sion	335	348	360	375	4224
b) om barnet upp- bär barnpension	134	139	144	144	1693

Tabell E Handikappersättning

	Procent av basbeloppet		
	30 %	45 %	60 %
Januari—februari	403	604	805
Mars—maj	418	626	835
Juni	433	649	865
Juli—december	447	663	879

Procentsatsen höjdes från juli månad till respektive 31, 46 och 61 procent.

Tabell F Sammandrag av månadsbeløppen under 1981 (i förekommande fall inklusive pensjonstilskott)

Tidsperiod	Kolumnnummer																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Januari	1825	912	2375	1583	1187	1707	854	2257	1505	1129	1668	834	2218	1479	1109	1590	795	2140	1427	1070	1355
"-febr	3650	1824	4750	3166	2374	3414	1708	4514	3010	2258	3336	1668	4436	2958	2218	3180	1590	4280	2854	2140	2710
"-mars	5543	2770	7213	4808	3606	5185	2594	6856	4571	3429	5066	2533	6737	4492	3368	4829	2415	6500	4334	3250	4116
"-april	7436	3716	9676	6450	4838	6956	3480	9198	6132	4600	6796	3398	9038	6026	4518	6478	3240	8720	5814	4360	5522
"-maj	9329	4662	12139	8092	6070	8727	4366	11540	7693	5771	8326	4263	11339	7560	5668	8127	4065	10940	7294	5470	6928
"-juni	11290	5642	14691	9793	7346	10562	5283	13966	9310	6984	10319	5159	13723	9149	6860	9835	4919	13240	8827	6620	8384
"-juli	13308	6651	17358	11571	8680	12454	6229	16507	11004	8255	12169	6084	16222	10815	8109	11601	5802	15655	10437	7827	9898
"-aug	15326	7660	20025	13349	10014	14346	7175	19048	12698	9526	14019	7009	18721	12481	9358	13367	6685	18070	12047	9034	11412
"-sept	17344	8669	22692	15127	11348	16238	8121	21589	14392	10797	15869	7934	21220	14147	10607	15133	7568	20485	13657	10241	12926
"-okt	19362	9678	25359	16905	12682	18130	9067	24130	16086	12068	17719	8859	23719	15813	11856	16899	8451	22900	15267	11448	14440
"-nov	21380	10687	28026	18683	14016	20022	10013	26671	17780	13339	19569	9784	26218	17479	13105	18665	9334	25315	16877	12655	15954
"-dec	23398	11696	30693	20461	15350	21914	10959	29212	19474	14610	21419	10709	28717	19145	14354	20431	10217	27730	18487	13862	17468
Jan-dec	23398	11696	30693	20461	15350	21914	10959	29212	19474	14610	21419	10709	28717	19145	14354	20431	10217	27730	18487	13862	17468
Febr--	21573	10784	28318	18878	14163	20207	10105	26955	17969	13481	19751	9875	26499	17666	13245	18841	9422	25590	17060	12792	16113
Mars--	19748	9872	25943	17295	12976	18500	9251	24698	16464	12352	18083	9041	24281	16187	12136	17251	8627	23450	15633	11722	14758
April--	17855	8926	23480	15653	11744	16729	8365	22356	14903	11181	16353	8176	21980	14653	10986	15602	7802	21230	14153	10612	13352
Maj--	15962	7980	21017	14011	10512	14958	7479	20014	13342	10010	14623	7311	19679	13119	9836	13953	6977	19010	12673	9502	11946
Juni--	14069	7034	18534	12369	9280	13187	6593	17672	11781	8839	12893	6446	17378	11585	8686	12304	6152	16790	11193	8392	10540
Juli--	12108	6054	16002	10668	8004	11352	5676	15246	10164	7626	11100	5550	14994	9996	7494	10596	5298	14490	9660	7242	9084
Aug--	10090	5045	13335	8890	6670	9460	4730	12705	8470	6355	9250	4625	12495	8330	6245	8830	4415	12075	8050	6035	7570
Sept--	8072	4036	10668	7112	5336	7568	3784	10164	6776	5084	7400	3700	9996	6664	4996	7064	3532	9660	6440	4828	6056
Okt--	6054	3027	8001	5334	4002	5676	2838	7627	5082	3813	5550	2775	7497	4998	3747	5298	2649	7245	4830	3621	4542
Nov--	4036	2018	5334	3556	2668	3784	1892	5082	3388	2542	3700	1850	4998	3332	2498	3532	1762	4830	3220	2414	3028
December	2018	1009	2667	1778	1334	1892	946	2541	1694	1271	1850	925	2499	1666	1249	1766	883	2415	1610	1207	1514

FRÅN ÅRSSKIFTET NYA UTSÖKNINGSBALKEN

Indrivningsverksamheten regleras i **utsökningsbalken** som gäller fr o m 1 januari 1982. Den ersätter utsökningslagen från 1877.

De viktigaste förändringarna

- **Överexekutor** avskaffas
- **Antalet besvärinstanser** minskas till två – hovrätt och högsta domstolen
- **Möjligheterna till självrättelse** hos kronofogdemyndigheten ökas

De väsentliga nyheterna

- **Exekutiv försäljning** av fastighet, fartyg och flygplan sker hos kronofogdemyndigheten
- **Registerforskning** ger kronofogdemyndigheten möjlighet att i olika register söka information om gäldenärens faktiska tillgångar
- **Upplysningsplikt.** Skyldighet inför för gäldenären att lämna upplysning om sina tillgångar. Denna skyldighet gäller även för tredje man tex banker, försäkringsbolag och myndigheter.
- **Förhör och förteckning.** Gäldenären kan genom vitesföreläggande kallas till förhör och åläggas att på heder och samvete bekräfta sina uppgifter. Förhör kan också hållas med tredje man.
- **Bostadsförrättning ej nödvändig längre.** Genom registerforsk-

ning förhör och förteckning kommer kronofogdemyndigheten bättre än tidigare att kunna kartlägga gäldenärens tillgångar. Mål kan därför avslutas utan att bostadsförrättning genomförts.

Ny utsökningslagstiftning fr o m 1982.

**GODDAG,
DET ÄR FRÅN KRONOFOGDEMYNDIGHETEN!**

Det finns många uppfattningar om "Kronofogden". Läs den här broschyren om du vill veta hur landets 81 kronofogdemyndigheter arbetar.

Indrivningsverksamheten regleras i **utsökningsbalken**, som gäller fr o m 1982. Vad den nya lagen innebär kan du läsa om på nästa uppslag.

Kronofogdemyndigheten (KFM) är en statlig myndighet vars huvudsakliga uppgift är att driva in fordringar. Uppdragsgivare (sokande) är de som vill ha hjälp att få betalt för sina fordringar. Sokande kan vara tex statliga myndigheter, kommuner, privatpersoner eller företag. Den som har ett skuld kallas gäldenär.

KFM:s arbete är noggrant reglerat av lagar och bestämmelser i tex utsökningsbalken, uppbördslagen, konkurslagen och kronofogdemyndighetsinstruktionen.

Innan KFM får börja en indrivning måste det finnas ett beslut som visar att det finns en fordran och vem som är skyldig att betala.

Sådana beslut fattas av andra myndigheter eller av domstolar. KFM verkställer (utför) besluten. Detta innebär att KFM kopplas in först när en person eller ett företag inte vill betala skatter och avgifter eller en skuld som dömts ut av domstol. Ett undantag är återtagning av arbetslöshetsgods som inte har betalats enligt avbetalningskontraktet. Där kan KFM ta tillbaka varan direkt om köparen inte betalat enligt kontraktet.

Det finns 81 KFM i landet. Den största myndigheten, Stockholm, har ca 350 anställda och de minsta myndigheterna har ca 15 anställda. I hela landet finns ca 1000 anställda.

Den här broschyren innehåller de viktigaste nyheterna och förändringarna i sammandrag. Den kan beställas från närmaste kronofogdemyndighet eller riksskatteverket, 171 94 Solna.